

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Πέμπτος

Συνδρομή ἑτήσια: Ἐν Ἑλλάδι πρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ πρ. 20.—Λι συνδρομαὶ ἀρχονται ἀπὸ
1 Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶνε ἑτήσια—Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6.

19 Φεβρουαρίου 1878

ΠΑΝΟΜΟΙΟΥΤΥΠΟΝ ΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΟΥ

Γεώργιος Κουντουριώτης

[Τὸ πανομοιότυπον τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Λαζάρου Κουντουριώτου ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ ἀριθ. 94 τῆς Ἑστίας.]

Αἱ κατὰ τὴν ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1821 χρηματικαὶ θυσίαι τοῦ οἴκου τῶν Κουντουριωτῶν συνεποσώθησαν, κατὰ τὸν ἐπίσημον πίνακα, εἰς 2,000,000 περίπου δραχμῶν.

Ἡ ΕΡΓΑΣΙΑ

Ἐκ τῶν τοῦ Σαμουὴλ Σμάιλς.

Διὰ τῆς ἐργασίας πρὸ πάντων μορφοῦται ὁ ἐν τῇ πράξει χαρακτήρ τοῦ ἀνθρώπου. Αὕτη γενεᾷ καὶ διευθύνει τὴν ὑπακοήν, τὴν ἐγκράτειαν, τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὴν ἐπιμονήν. Αὕτη δίδει εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐπιδοξιοσύνην καὶ εὐχέρειαν περὶ τὴν ἀσκήσιν τοῦ ἐπαγγέλματός του. Διὰ τῆς ἐργασίας τέλος ἀποκτᾷ τις ἐπιτηδειότητα καὶ οὐξυτήτητα, δύο ἀρετὰς ἀπαραιτήτους πρὸς διεξαγωγὴν τῶν τοῦ βίου ἔργων.

Ἡ ἐργασία εἶναι ὁ νόμος τῆς ἡμετέρας ὑπάρξεως, ἡ ἀρχὴ ἡ ὠθοῦσα πρὸς τὰ πρόσω τοῦ τε ἀνθρώπου καὶ τὰ ἔθνη. Οἱ πλείστοι τῶν ἀνθρώπων ἀναγκάζονται, ὅπως ζῶσι, νὰ ἐργάζωνται ἰδίαις χερσὶ, καὶ οἱ μὴ ἔχοντες ὅμως ἀνάγκην τῆς χειρωνακτοῦ ἐργασίας ὅπως ζήσωσιν ἀφείλουσι ν' ἀσχολῶνται οὕτως ἢ ἄλλως, ἐὰν θέλωσι νὰ αἰσθάνωνται ἀληθῶς τὴν εὐφροσύνην τῆς ζωῆς.

Ἡ ἐργασία ἴσως εἶναι θάρος καὶ πόνος· εἶναι ὅμως ἐνταῦθ' τιμὴ καὶ δόξα· ἄνευ αὐτῆς οὐδὲν δύναται νὰ τελεσθῇ ἐν τῷ κόσμῳ. Πᾶν ὅ,τι μέγα ἐν τῇ ἀνθρωπότητι, προήλθεν ἐκ τῆς ἐργασίας· ὁ πολιτισμὸς εἶναι τέκνον αὐτῆς. Ἐὰν ἡ ἐργασία καταργηθῇ, ἡ φυλὴ τῶν ἀνθρώπων θὰ καταληφθῇ ὑπὸ ἡθικῷ θανάτῳ.

Ἡ ὀκνηρία καὶ οὐχὶ ἡ ἐργασία εἶναι κατὰρα διὰ τὸν ἄνθρωπον. Ἡ ὀκνηρία καταβιβρώσκει τὴν καρδίαν τῶν ἀνθρώπων, ὡς ἡ σκωρία τὸν σίδηρον. Ὄταν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος κατέκτησε τοὺς Πέρσας καὶ ἐσπούδαζε τὰ ἔθνη αὐτῶν, παρετήρησεν ὅτι οὗτοι δουλικὸν ἐθεώρουν τὴν ἡδονήν, ἡγεμονικὸν δὲ τὴν ἐργασίαν.

Ὄταν ὁ αὐτοκράτωρ Σεβῆρος ἔκειτο ἐπὶ τῆς ἐπιθανατίου αὐτοῦ κλίνης, ἡ τελευταία πρὸς τοὺς στρατιώτας αὐτοῦ διαταγὴ ἦτο laboremus «νὰ ἐργασθῶμεν»· ὄντως δὲ διὰ τῆς σταθεραῆς καὶ ἀδιαλείπτου ἐργασίας οἱ στρατηγοὶ τῶν Ῥωμαίων διετήρησαν τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν καὶ ἐπεξέτειναν τὸ κράτος.

Περιγράφων ὁ Πλίνιος τὴν κοινωνικὴν κατάστασιν τῆς Ἰταλίας ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων, ἱστορεῖ ὅτι στρατηγοὶ θριαμβεύσαντες ἐν πολέμοις, καὶ στρατιῶται ἀβλαβεῖς ἐπανκκάμψαντες εἰς τὰς ἑαυτῶν ἐστίας ἔλαβον εἰς χεῖρας τὴν ἀροτρον. «Κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους αἱ γαῖαι ἐκαλλιεργοῦντο ὑπὸ τῶν ἰδίων χειρῶν τῶν στρατηγῶν, τὸ δὲ ἔδαφος ἦτο ὑπερήφανον διότι ἠὲ λακοῦτο ὑπὸ τοῦ ἐνίου ἀρότρου ἐστεμμένου ὑπὸ δάφνης.» Μόνον δὲ ἕτε μετεχειρίσθησαν τοὺς δούλους εἰς πάντας τοὺς κλάδους τῆς βιομηχανίας, ἡ ἐργασία ἐθεωρήθη ὡς ἄτιμος πράξις καὶ δουλική. Εὐθὺς δ' ὀπόταν ἡ ῥαθυμία καὶ ἡ πολυτέλεια ἐνετυπώθησαν ὡς κύριοι χαρακτῆρες τῶν ἀνωτάτων τάξεων τῆς Ῥώμης, ἡ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦττον ταχεῖα πτώσις τῆς αὐτοκρατορίας κατέστη ἀφευκτος.

Δὲν ὑπάρχει ἴσως ἐν τῇ φύσει τοῦ ἀνθρώπου κλίσις, ἣν πρέπει ἐκ παντὸς τρόπου ν' ἀποφυγῇ καὶ ἀπὸ τῆς ὀκνηρίας νὰ προσπαθῆσιν νὰ προφυλαχθῇ, ὅσον ἡ ὀκνηρία· ὁ Κούρνεϋ συνήνησεν ἡμέραν τινα ξένον, περιηγηθέντα μέγα μέρος τῆς ὑδρογείου σφαιρας, καὶ ἠρώτησεν ἐὰν παρετήρησεν ἰδιότητά τινα, ἣτις παρὰ πᾶσιν ἄλλῃν ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς διακριτικὸν σημεῖον τῆς φυλῆς τῶν ἀνθρώπων· ὁ ξένος ἀπήνησεν «ὅτι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἀγαπῶσι τὴν ὀκνηρίαν». Εἶναι αὕτη χαρακτηριστικὸν τοῦ ἀγρίου καὶ τοῦ δεσπότου. Ἐγκεῖται δὲ τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει ν' ἀρέσκεται ν' ἀπολαύῃ ἀπόνως τῶν καρπῶν τῆς ἐργασίας τοῦ πλησίον. Ἡ ἐπιθυμία δὲ αὕτη εἶναι τόσο καθολικὴ, ὥστε ὁ Ζάμεϋ Μιλ συμπεραίνει ὅτι πρὸς διακώλυσιν τῆς αὐξήσεως τῆς ἐπιθυμίας ταύτης ἐφευρέθησαν κατ' ἀρχὴν αἱ κυβερνήσεις.

Ἡ ὀκνηρία ἐξευτελίζει καὶ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ ἔθνη. Οὐδεμίαν ἄχρι τοῦδε προϋξήνησεν ἐντύπωσιν ἐν τῷ κόσμῳ, οὐδὲ θὰ προξενήσῃ. Ἐν τῇ φύσει δὲ τῶν πραγμάτων ἐγκεῖται νὰ προσκρούῃ πανταχοῦ καὶ ν' ἀποτυγχάνῃ. Προξενεῖ